KMM 2015, SESSION 3: I LOVE ME. JAI HIND! (MARATHI)

SESSION PLAN

भाग १ - आपण अज्ञानी / मूर्ख होतो.	(3 minutes)
भाग २ - आपण शिकण्यासाठी जन्माला आलो आहेत	(4 minutes)
भाग ३ - आत्मविश्वास	(10 minutes)
भाग ४-अ - आत्मपरिक्षण प्रश्नसंच	(7 minutes)
भाग ४-ब - नाटकाची पूर्वतयारी	
भाग ५ - 'जयहिंद' नाटकाचे सादरीकरण	(12 minutes)
भाग ६ - उजळणी	(4 minutes)

भाग १ - आपण अज्ञानी / मूर्ख होतो.

सर्व प्राण्यांमधे मनुष्य प्राणी हा सर्वांत मानसिकदृष्टया विकसीत वागणुकीमधे सुधार करू शकणारा असा प्राणी आहे. याचे मुळ कारण काळानुरूप आपल्यामधे झालेला सकारात्मक बदल. इतर सर्व प्राण्यांच्या तुलनेत आपण अतिशय कमजोर आणि अपरिपक्व असे जन्माला येतो. बाकीच्यांच्या तुलनेत आपण कुठेच पुरू शकत नाही . उदा. जन्माला येताना जिराफाचे पिल्लू सहा फुट उँचीवरून खाली पडते पण त्यानंतरच्या एका तासात ते स्वतःच्या पायावर उभा राहून पळू सुध्दा लागते.

आपल्याला परिपक्व होण्यासाठी लागणारा जास्तीचा वेळ आपल्याच फायद्याचा ठरतो. ह्या कालावधीमधे आपण सभोवतालच्या परिस्थितीशी जुळवुन घेतो आणि नवनवीन गुण आत्मसात करतो. प्राण्यासारखे मर्यादीत सवयींमधे अडकून न पडता आपल्या नवीन गोष्टी शिकायच्या ताकदीमुळे आपण विविध भौगोलिक तसेच नैसर्गीक गोष्टींना तितक्याच समर्थपणे सामोरे जातो.

भाग २ - आपण शिकण्यासाठी जन्माला आलो आहेत

लहान मुल असो की मोठा माणूस, आपण कसे शिकतो?

आपण नियमीत सराव, कल्पनाविलास अथवा अनुकरण ह्यापैकी एका पध्दतीने शिकतो.

सरावाने शिकणे म्हणजेच प्रयोगांतून शिकणे. नवीन काहीतरी शिकताना माझ्याकडून चुका होणार ह्याचा मला अंदाज असतो. पण त्यामुळेच त्या चुकांना सामोरे जाण्याची, त्यात होणाऱ्या वेळेच्या अपव्ययाची, माझी मानसिक तयारी असते. त्यामुळे माझी मानसिकता ही सकारात्मक आणि निरपेक्ष असते. अर्थात मी एक 'संशोधक' असतो.

कल्पनाविलासाने शिकणे हे प्रामुख्याने "जर तर" वर अवलंबून असते.

मला जरूरत काही अडचण असेल ; तरह मी त्यावर विचारमंथन करतो, मनन-चिंतन करतो. मी प्रेरणेचा शोध घेतो. मला प्रेरणा कवितेपासून, निसर्गापासून किंवा आजूबाजूला घडणाऱ्या घटनांपासून मिळते. अर्थात मी एक 'साधक' असतो.

अनुकरण करून शिकणे हे निरीक्षणशक्तीवर अवलंबून असते. जे दुसरे करतात तसेच मी करतो. आपले समाजातील वागणे हे ह्याचे ज्वलंत उदाहरण आहे. उदा. आपण करत असलेले जाहिरातींचे अनुकरण.

भाग ३ - आत्मविश्वास

जसेजसे आपले वय वाढत जाते तसेतसे आपण अंतर्मुख होऊन स्वतःकडे पाहू लागतो. आपल्याला आत्मज्ञान होते. आपल्या गुणांवर असणारा आपला दृढ विश्वास म्हणजेच आपला आत्मविश्वास. नकारात्मक मानसिकतेच्या माणसांची जिंकण्याची शक्यता १५ टक्के तर आत्मविश्वास असलेल्या माणसांची हीच शक्यता ९० टक्के असते. तुमच्या पैकी किती जणांना सकारात्मक जगायला आवडेल? (engage)

का? (engage)

सकारात्मक मानसिकता ४ प्रकारे मिळवता येते. (engage in each step)

१. दुसऱ्यांवर अवलंबून. उदा. प्रेरणेने. (वातावरण हलके करण्याकरता तरुणपणी कुणीतरी आपल्याला 'I love you' म्हणाव ह्या प्रेरणेसाठी आपण कसे आतुर असतो ह्याची चर्चा करा)

२. स्वतःवर अवलंबून - तुमचा तुमच्या स्वतःवर ठाम विश्वास आहे. अर्थात तुम्ही स्वतःला बजावत आहात ‘I love ME’

३. स्वतःला सार्थ अभिमान वाटेल अश्या कृतीने. उदा. वाईट सवयी सोडणे, आपल्या success stories

४. जबाबदारीची जाणीव झाल्या◌ाने . (१५ मि. break मधे चर्चा करा)

भाग ४-अ - आत्मपरिक्षण प्रश्नसंच

मुलांना आत्मपरिक्षण प्रश्नसंच सोडवायला द्या.

भाग ४-ब - नाटकाची पूर्वतयारी

मुले प्रश्न सोडवत असताना शिक्षक काही विद्यार्थांना नाटकाच्या पूर्वतयारीसाठी वर्गाबाहेर नेईल आणि त्यांना नाटकाबद्दल सांगेल.

भाग ५ - ‘जयहिंद’ नाटकाचे सादरीकरण

Discussion points after play:

How can an ordinary person make India better?

Don't litter hither and thither.

Consume less international brand's products.

Don't take/ask for dowry.

Respect people.

Be an example.

Maintain discipline.

Cast your own vote.

Don't ignore any crime in front of your eyes.

Be physically fit.

Pay your tax regularly.

Go abroad to learn new technology but come back to use in favour of India.

Don't think that you can't do anything to make India better.

Don’t be an employee. Have employees

Produce the oxygen you consume.

Reduce waste of all kind.

Stop using plastic wherever possible.

Don't piss in public.

Smile at people.

Appreciate.

भाग ६ - उजळणी

वर्गातील मुलांना ते आज काय शिकले ते सांगायला सांगा. आज शिकलेल्या गोष्टींपैकी किमान एक गोष्ट लिहायला सांगा.